

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, ve věci žaloby na ochranu proti nečinnosti žalované, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 4. 2019, č. j. 30 A 272/2018 - 45,

t a k t o :

- I.** Návrh žalobce na ustanovení zástupce **s e z a m í t á .**
- II.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- III.** Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) žádal Vězeňskou službu Česká republika, Věznice Kynšperk nad Ohří o poskytnutí informací v oblasti ubytování. V této souvislosti podal u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) žalobu na ochranu proti nečinnosti. Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného usnesení krajského soudu, jímž byla jeho žaloba postoupena v souladu s § 7 odst. 6 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) k rozhodnutí Městskému soudu v Praze, neboť žalovanou je Vězeňská služba Česká republika, jejíž sídlo je v Praze.

[2] V kasační stížnosti požádal stěžovatel o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, neboť je osobou se zdravotním postižením.

[3] Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, dospěl k závěru, že „stěžovatel má povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci

pokračování

samé (o žalobě), či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností (§ 1 písm. a), § 2 odst. 2 písm. b) a § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích.“ V tomto případě nebylo ovšem napadeným usnesením rozhodováno ve věci samé, a proto nevzniká stěžovateli povinnost soudní poplatek zaplatit.

[4] Závěry rozšířeného senátu učiněné ve vztahu k soudnímu poplatku dále promítl rozšířený senát v uvedeném usnesení i do úvah o povinném zastoupení stěžovatele. *„Je-li podána kasační stížnost proti usnesení krajského soudu o neosvobození od soudních poplatků, o neustanovení zástupce či proti jinému procesnímu usnesení učiněnému v řízení o žalobě, je rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti učiněno v rámci tohoto řízení, a proto se zde ustanovení § 105 odst. 1 a 2 s. ř. s. neuplatní.“* Stěžovatel tak nemusí být v tomto řízení zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud i přesto posoudil žádost stěžovatele o ustanovení zástupce z hlediska toho, zda je takový postup nutný k ochraně jeho práv. Dospěl k závěru, že ustanovení zástupce stěžovateli není třeba, neboť se jedná o věc jednoduchou, projednatelnou a z kasační stížnosti jednoznačně vyplývá, čeho se stěžovatel domáhá. Nejvyšší správní soud zároveň odkazuje na řadu předchozích řízení zahájených stěžovatelem, ve kterých se stejně jako v projednávané věci jednalo o otázku místní příslušnosti soudu k projednání žalob týkajících se žádostí o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím (srov. např. rozsudky ze dne 19. 12. 2018, č. j. 1 As 395/2018 - 13; ze dne 3. 1. 2019, č. j. 2 As 395/2018 - 16; ze dne 17. 10. 2018, č. j. 3 As 81/2018 - 10; ze dne 8. 1. 2019, č. j. 4 As 362/2018 - 13; ze dne 10. 1. 2019, č. j. 5 As 359/2018 - 9; ze dne 16. 1. 2019, č. j. 6 As 348/2018 - 10; ze dne 10. 1. 2019, č. j. 7 As 513/2018 - 12; ze dne 18. 12. 2018, č. j. 8 As 364/2018 - 14; ze dne 13. 12. 2018, č. j. 9 As 400/2018 - 19; ze dne 20. 12. 2018, č. j. 10 As 273/2018 - 20). V těchto řízeních Nejvyšší správní soud opakovaně vyslovil závěr, že ustanovení zástupce není k ochraně práv stěžovatele, který navíc má sám právní vzdělání, nezbytné. Nejvyšší správní soud tak návrh na ustanovení zástupce zamítl.

[5] Nejvyšší správní soud dále zkoumal zákonnost výše označeného usnesení o postoupení věci. V kasační stížnosti stěžovatel označuje za žalovanou Vězeňskou službu Česká republika, Věznice Kynšperk nad Ohří a uvádí, že aplikace zákona o svobodném přístupu k informacím nesmí být vystavena libovůli organizačních složek státu, kdy je poskytována stěžovateli omezená míra údajů a poté jsou s poukazem na postavení žalované transportovány odpovědnosti na blíže neurčený právní subjekt bez určení příslušného orgánu jednajícího jeho jménem.

[6] Stěžovatel podal u Krajského soudu v Plzni žalobu na ochranu proti nečinnosti Vězeňské služby České republiky, Věznice Kynšperk nad Ohří, kterou svým dopisem požádal o poskytnutí informací v oblasti ubytování. V řízení o poskytování informací stěžovatel podal dne 13. 8. 2018 proti postupu žalované stížnost, o které dosud nebylo rozhodnuto, ačkoliv lhůta pro vydání rozhodnutí již uplynula.

[7] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. *„nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je ke řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany“*. Podle § 79 odst. 2 s. ř. s. je *„žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení“*. Podle § 7 odst. 6 s. ř. s. *„není-li soud, u něhož byl návrh podán, ke jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej ke vyřízení soudu příslušnému“*.

[8] Krajský soud v Plzni otázku místní příslušnosti posoudil správně. Podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, jsou *„povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona*

povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce“.

[9] Podle § 1 odst. 3 zákona č. 555/1992 Sb., o vězeňské službě a justiční stráži, je „*Vězeňská služba správním úřadem a účetní jednotkou*“.

[10] Podle §1 odst. 4 téhož zákona jsou „*organizačními jednotkami Vězeňské služby generální ředitelství, vazební věznice, věznice, ústavy pro výkon zabezpečovací detence, Střední odborné učiliště a Akademie Vězeňské služby. Generální ředitelství zabezpečuje plnění společných úkolů ostatních organizačních jednotek, které metodicky řídí a kontroluje. V čele vazebních věznic, věznic, ústavů pro výkon zabezpečovací detence, Středního odborného učiliště a Akademie Vězeňské služby jsou ředitelé, které jmenuje a odvolává generální ředitel*“.

[11] Podle § 4 tohoto zákona „*právní úkony jménem státu činí za Vězeňskou službu generální ředitel. Ředitelé vazebních věznic, věznic a dalších organizačních jednotek Vězeňské služby jsou oprávněni jednat a činit právní úkony za Vězeňskou službu ve všech věcech, kromě těch, které podle tohoto zákona nebo rozhodnutí ministra nebo generálního ředitele patří do jejich pravomoci*“.

[12] Správním orgánem a povinným subjektem, který měl vydat rozhodnutí ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím je tudíž Vězeňská služba České republiky, nikoliv její konkrétní věznice Kynšperk nad Ohří. Jelikož Vězeňská služba České republiky sídlí v Praze, místně příslušným krajským soudem k projednání žaloby je Městský soud v Praze. Ke shodnému závěru ostatně dospěl Nejvyšší správní soud i v případě, v němž rozhodoval ve věci žaloby stěžovatele na ochranu před nečinností správního orgánu v případě žádosti o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím, o jejichž poskytnutí žádal věznici Valdice či věznici Kuřim (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2016, č. j. 6 As 162/2016 – 28, či rozsudek ze dne 3. 1. 2019, č. j. 2 As 395/2018 - 16).

[13] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené neshledal usnesení Krajského soudu v Plzni rozporným se zákonem, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

[14] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. května 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu